

2 / 2019

LEEVI

LEEVI on Madetojan musiikkilukion opiskelijoiden äidin-kielen ja kirjallisuuden syventävällä *Toimitustyö*-kurssilla (Ä114) toimittama lehti. Lehteä alettiin julkaista vuonna 1982.

PL 45

Leevi Madetojan katu 1

90015 OULUN KAUPUNKI

puh. 050-3672236

Päätoimittajat Eveliina Jäntti ja Juho Karvonen

Toimittajat

Laura Halonen

Hanna-Leena Hildén

Ella Jämsä

Veeti Kainulainen

Matilda Koistinaho

Tuomas Launimaa

Päivikki Mutanen

Ida Turpeinen

Stella Vikstedt

Kansi Eveliina Jäntti

Ohjaava opettaja Kai Hissa

Sähköinen lehti <http://www.ouka.fi/oulu/madetojan-musiikkilukio/leevi-lehti>

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS Ansaattu kesä

Eveliina Jäntti ja Juho Karvonen

AJANKOHTAISTA Hallituksen kuulumisia

Hanna-Leena Hildén

REPORTAASI Loruja, tarinoita ja muuta

kielirikkautta Kalevalassa

Hanna-Leena Hildén

MUSIIKKIARVIO Madrock 2019

Teksti: Laura Halonen Kuvat: Tuomas Launimaa

KOLUMNI Se oli vaan läppä!

Stella Vikstedt

SARJAKUVA Nearest Eveliina Jäntti

ARTIKKELI Musiikki – miellyttävää mieli-

lääkettä Päivikki Mutanen

NOVELLI Penelopesi Ella Jämsä

HUUMORIA LeeviBäst

VALIOKIRJOITELMA Je suis Charlie Hebdo –

hauskaa vai häväistystä? Veeti Kainulainen

AJANKOHTAISTA Madetojan musiikki-

lukion uudet ylioppilaat

Ansaittu kesä

Pian on meillä jokaisella takana jälleen kerran lukuvuosi, joka on varmasti ollut rankka. Vielä pitäisi jaksaa viimeiset arviointipäivät ja rutistaa loppuun kunnialla! Abiturienteilla puolestaan jatkuu henkinen valmistautuminen kohti lukiotaipaleen virallista päättymistä. Meidän pääkirjoittajien mielestä lukio on ajoittain hyvinkin rankkaa, ja voimme varmasti sanoa, että lähes kaikki lukiolaiset pystyvät samaistumaan tähän.

Totta kai tiedämme, että pohjimmiltaan lukion rankkuus johtuu pitkistä koulupäivistä, haastavasta opiskelurytmistä sekä korkeasta tasosta. Välillä tuntuu, ettei ahkera pänttäminen luonnistu ollenkaan. Tuolloin voi alkaa ajatella syyn olevan omassa itsessä ja siinä, ettei omalle huonoudelle ole mitään tehtävissä. Miksei itse kykene saamaan yhtä hyviä kurssiarvosanoja kuin muut? Miksi juuri tämä aine tökkii?

Vaikka lukioissa jokaiselle oppilaalle tarjotaan oikeudenmukaisesti sama arvostelu sekä opetuksen saanti, nämä eivät takaa, että olemme jokainen samalla viivalla. Koulumenestymiseen vaikuttavat jokaisen omat lähtökohdat, piirteet ja motiivit.

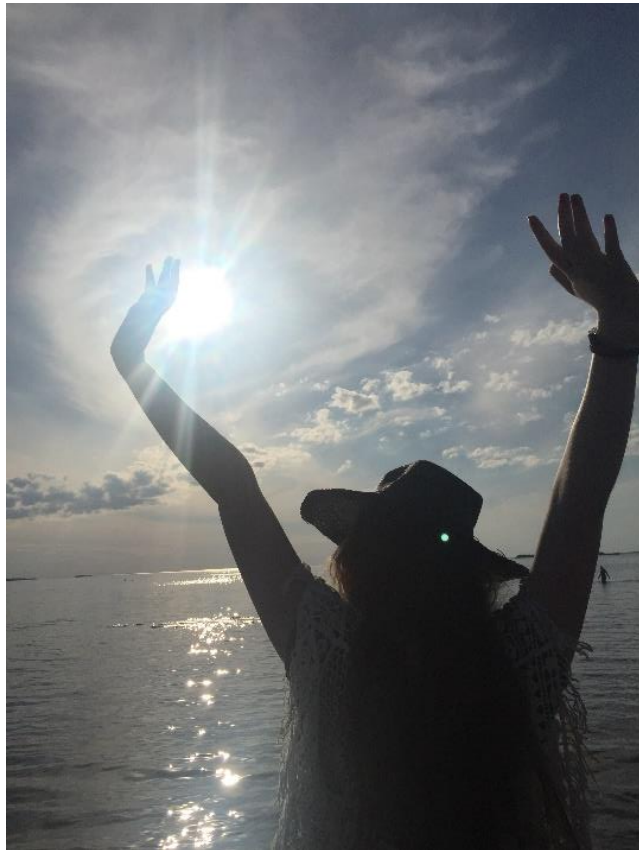
Me ihmiset olemme kaikki ainutlaatuisia. Meillä on omat äänihuulemme sekä muut upeat piirteet, joita kellään muulla ei ole. Tämä pätee myös taapaamme oppia asioita. Joku oppii kuulemalla, toinen taas itse

kokeilemalla. Joskus tuntuu, että toinen pääsee helpommalla, kun hän sisäistää asiat pelkästään mekaanisella lukemisella. Miksi minun pitää tehdä pitkät muistiinpanot oppiakseni?

Madetojalla saamme musiikin kursseilla musisoidessamme oppia musiikin lisäksi myös hieman itsestämme. Koemme omia rajojamme ja kehityimme jatkuvasti lisää. On tärkeää, että kehtaa

nähdä hieman vaivaa löytääkseen itselleen parhaimman tavan sisäistää asioita. Vaikkei jokin asia aukene heti, se ei tarkoita, että olisi mitenkään huonompi ihminen.

Me päätoimittajat tiedämme monia huippu-tyyppejä, jotka

ovat tehneet paljon töitä oppiakseen ja saavuttaakseen upeita asioita. Ei tule väheksyä omia taitoja tai verrata itseä muihin, sillä niin tehdessä lakkaa tekemästä asioita itsensä vuoksi. Lahjakkuus on vain kirsikka kakun päällä, mutta kakku pitää leipoa kuitenkin itse.

Kakusta tulikin mieleen, onnea valmistuville ylioppilaille! Olette ahkerasti tehneet vuosien edestä töitä. On syytä juhlaan! Meille lukionsa päättävillä on varmasti jokaiselle hieman pelottavaa astua itsenäiseen maailmaan, mutta koulumme on siihen kaiken tarvittavan antanut. Madetojan musiikkilukio on ollut paikka kokeilla omia rajojaan ja kasvaa ihmisenä.

Onnea myös teille, jotka jatkatte lukiotaivaltaanne ensi syksynä! Yksi lukuvuosi takana ja sitä antoisampi vielä edessä!

Nauttikaa jokainen hyvästä kesästä!

Eveliina Jäntti ja Juho Karvonen

Hallituksen kuulumisia

Luvassa opiskelijakunnan hallituksen viimeaikaisia kuulumisia sekä tietoa tärkeistä päätöksistä ja uudistuksista.

Hanna-Leena Hildén

Helmikuu 2019

- Helmikuussa Madetojan musiikkilukion opiskelijakunnan hallitus kokoontui kaksi kertaa.
- Järjestimme talvikokouksen, jossa valitsimme hallitukseen yhden jäsenen lisää. Uudeksi jäseneksi valittiin vaaleilla **Ruusa Hekkala**.
- 22.2. Madetojan opiskelijakunnan hallitus järjesti koulusamme perinteisen Lauluklubin. Meno oli mahtavampaa mahtavampi, ja haluammekin kiittää kaikkia paikalle saapuneita katsojia, esiintyjiä ja tapahtuman järjestämisessä mukana olleita!

Maaliskuu 2019

- Maaliskuussa Madetojan musiikkilukion opiskelijakunnan hallitus kokoontui yhden kerran.
- Suunnittelimme madrockia ja loppuvuotta. Kirjoitusten vuoksi meidänkin sarallamme oli hiljaisempaa.
- Keke-jaos kokoontui useita kertoja suunnittelemaan erilaisia projekteja kestävän kehityksen edistämiseksi koulusamme.

Huhtikuu 2019

- Huhtikuussa Madetojan musiikkilukion opiskelijakunnan hallitus kokoontui kaksi kertaa.
- Järjestimme **Madrock**-tapahtuman koulumme juhlassa, ja haluamme kiittää kaikkia osallistujia heittäytymisestä. Vaikka hyvä fiilis välittyi paikallaolijoille, olemme pafoillamme tapahtuman epäonnistuneesta markkinoinnista. Pyrimme ensi vuonna parempaan.
- SLL Visio

- Hallituksen puheenjohtaja Lauri Liimatainen sai Suomen lukiolaisten liitolta kutsun lukiolaisten ratkaisuseminaariin kahdelle lukiolaiselle. Teimme ilmoittautumislomakkeen, jonka osallistujaehdokkaat täyttivät itsenäisesti. Valitsimme kaksi edustajaa arpomalla.

- Tarjosimme neljännen jakson koeviikon jälkeen kaikille koulumme opiskelijoillemme munkit! Namskis!

- 30.4. järjestimme vapputeemaisen karaokevälituntidiscoon, jossa tarjosimme simaa ja loistavaa musiikkia. Järjestimme myös vappupukeutumiskisan, jonka voittaja sai palkinnoksi simapullon ja munkkipussin.

Kohta on kesä! Vielä jaksaa! Toukokuun meiningeistä voit lukea kuun lopussa kuukausitiedotteesta.

Terveisin hallitus <3

REPORTAASI

Loruja, tarinoita ja muuta kielirikkautta Kalevalassa

Hanna-Leena Hildén

Venäjä-yhteistyömme jatkuu jälleen. Tällä kertaa olimme opinto- ja esiintymismatkalla Kalevalassa Venäjän Karjalassa. Matkan aikana pääsimme muun muassa tutustumaan karjalan kieleen, kulttuuriin ja historiaan sekä viettämään aikaa paikallisten nuorten kanssa. Pääohjelmana oli kuitenkin esiintyminen Veikko Pälliselle nimetyllä kansanmusiikkifestivaalilla.

Ennen matkalle lähtöä ryhmämme valmisteli neljän kappaleen esityskokonaisuuden, jonka kautta pääsimme tutustumaan karjalaiseen kansanmusiikkiin soittaen, tanssien ja laulaen. Kokoonnuimme myös etukäteen opettelemaan sekä venäjän että karjalan kieltä.

Matkalle lähdimme 4.4. torstaiaamuna ennen seitsemää. Muutamien pysähdysten ja rajan ylityksen lisäksi käväisimme

Vuokkiniemen kylätalossa tutustumassa Karjalan historiaan museokierroksella. Vaikka reitti ei ollut kilometreissä paljon, istuimme koko päivän bussissa Venäjän mutkateiden pompuissa – mikä oikeastaan vain kohotti tunnelmaamme.

Perjantai-aamuna kiertelimme bussilla ympäri Kalevalaa. Tämän jälkeen pääsimme paikalliseen kylätaloon käsityötunnille, missä teimme perinteisiä karjalaisia tuohinukkeja. Kävimme myös harjoittelemassa seuraavan päivän esitystä varten sekä keskenämme että karjalaisen naiskuororyhmän kanssa.

Illan puolella pääsimme tutustumaan paikallisiin nuoriin venäläisten kansanleikkien parissa. Myöhemmin jopa musisoimme yhdessä! On ihanaa huomata, miten musiikki voi todella toimia yhteisenä kommunikointikeinona, kun kielitaito puuttuu puolin ja toisin.

Lauantain esitykset menivät loistavasti. Meidän modernit tulkitamme paikallisesta kansanmusiikista virkistivät jo muutenkin moninaista festivaalia. Lavalla nähtiin kaikenlaisia kokoonpanoja viisivuotiaista tanssivista lapsista varttuneempiin naislaulajiin. Perinteistä kantelemusiikkia kuulumme sekä solisteilta että isomilta kokoonpanoilta.

Myös harmonikka oli suuressa roolissa tässä kokonaisuudessa.

Matka oli kokonaisuudessaan varsin ihana! Mah-tavan ryhmän kanssa matkustaminen ja uusiin kulttuureihin tutustuminen on parasta, mitä Madetojan musiikkilukio tarjoaa – ainakin me voimme olla siitä yksimielisiä!

Leirikuplan vahvuutta on vaikea selittää, se täytyy kokea itse. Kiitos minun puolestani vielä kaikille mukana olleille ja projektin vetäjille **Anne Ålanderille** ja **Marja Kynkäänniemelle**. Toivottavasti koulumme jatkaa kulttuurintäyteistä yhteistyötä jatkossakin!

MUSIIKKIARVIO

Madrock 2019

Madetojan musiikkilukion oppilaita nähtiin lavalla 25. huhtikuuta, kun mitä sykähdyttävimmät kokoonpanot esittelivät taitojaan kevään viimeisessä bändi-iltamassa.

Teksti: Laura Halonen Kuvat: Tuomas Launimaa

Aiemmista vuosista poiketen Madrockin venaena tänä vuonna toimi kotoisasti Pohjankartanon juhlasali. Klubimaista tunnetta saliin oli luotu valoilla, usvalla ja lavastuksella. Yleisössä oli opettajia, oppilaita ja esiintyjien lähimmäisiä, ja lukuvuoden aikana nähtyjien esitysten tason takia odotus niin takahuoneessa kuin yleisössäkin oli käsin kosketeltavaa.

Vain parasta antia

Esiintyjäkaarti oli jälleen runsas ja useita musiikkigenrejä kattava. Yleisö sai kuultavakseen soljuvaa jazzia, elämäniloista black metalia ja lähes kaikkea muuta siltä väliltä. On ollut ilo huomata, että vähän tuntemattomampienkin tyyilajien edustajien määrä on ollut kasvussa ja että kaikki innokkaat saavat yleisönsä.

Elli eli Eelis Saurio avasi illan tottuneella otteella.

Kokonaisuus jäi vaisuksi

Esiintyjien määrän ja vaihtojen takia tapahtuman pituus puudutti. Tapahtuma oli toteutettu perinteisellä kaavalla; lopputunnelmat

olivat jopa hieman latteat. Illasta jäi puuttumaan "se jokin", jota aiempien vuosien tilat ovat tarjonneet. On silti muistettava, että mitään ylimääräistä ei välttämättä tarvita upeiden tapahtumien luomiseen ja valaiseviin kokemuksiin.

Matilda Koistinaho hämmästytti laulutaidoillaan.

Kevään 2019 Madrock jäi varmasti monille mieleen yhtenä mielenkiintoisimmista tapahtumista koko lukuvuoden ajalta.

Abiturienttien yhtye Telekastratio soitti läpileikkauksen lukion bändimatkastaan.

KOLUMNIT

Se oli vaan läppä!

Stella Vikstedt

Miksi nykykulttuurissamme varsinkin nuorison mielestä on sosiaalisesti hyväksyttävää haukkua toisia ihmisiä etenkin kavereita. Liian monesti kuulee ihmisten haukkuvan toisia tai nostavan itseään parempaan asemaan laittamalla toisia alaspäin. Miksi kulttuurimme on kehittynyt tähän pisteeseen, että voidaan pitää hauskaa toisten kustannuksella ja puhua toisille alentavaan sävyyn? On hyväksyttävää haukkua toisia, nauraa toiselle ja toisen kustannuksella, mutta toisen ihmisen kehumista ei kantaudu hirveän paljon enää korviin.

Toisaalta kehumisenkin on saatettu kääntää sarkastisesti toisen mollaamiseksi sitä vaativissa tilanteissa. Itse olen kohdannut monta tilannetta, joissa näin on käynyt. Esimerkiksi ollessani kerran esiintymässä konsertissa moni tuttu oli sattumalta katsomassa. Konsertin jälkeen kysyin, mitä he olivat pitäneet esityksestä, ja vastaus oli: "Joo siis aivan hirveä! Voi että kun oli kyllä aivan hirveää kuunneltavaa!" Sarkastiseksi tarkoitettun kommentin olisi kuitenkin voinut sanoa myös ystävällisesti, kuten: "Aivan ihanasti laulettu!" tai "Oli ihanaa olla kuuntelemassa!" Välillä en ymmärrä, mitä toiset saavat siitä, että pistävät toisia alemmaksi.

Toisaalta taas mitä olen keskustellut aiheesta muiden kanssa, niin siitä on erilaisia mielipiteitä. Monet ovat tulleet esimerkiksi siihen tulokseen, että mitä parempia ystäviä ollaan, niin sitä rankempaa vitsiä voi heittää siitä, kuinka huono toinen on. Itse en kuitenkaan näe siinä mitään hauskaa, vaikka olisin kuinka läheinen ystäväni kanssa.

Nuorison suosiossa kaksi termiä "roastaaminen" ja "servaaminen" ovat kovassa käytössä. Roastaaminen tarkoittaa siis toisen herjaamista ja toisen pilkkaamista. Servaaminen taas on väittelyn voittamista tai toisen saamista hiljaiseksi. Se ei itsessään ole minusta paha asia, mutta se miltei aina käyttää hyväkseen toisen pilkkaamista tai herjaamista.

Monesti ihmiset puolustelevat tai perustelevat tekojaan sillä, että niiden oli tarkoitus olla vain vitsi. Itse kuitenkin olen sitä mieltä, että siinä vaiheessa, kun joku asiaa loukkaa toista, ei ole enää väliä sillä, onko asian kuulunut olla vitsi vai ei. En ymmärrä, miksi nykykulttuuri on mennyt siihen, että voi "huumorin" varjolla sanoa toisille todella ilkeitäkin asioita.

Ilman kontekstia jotkut kommentit voivat kuulostaa aika hurjalta. Kuitenkin juuri tällaiset kommentit saivat itse minut havahtumaan tähän asiaan. Havahduin siihen, kun tajusin ettei minusta ole oikeasti okei, jos joku minun "kaverini" sanoo minulle päin naamaa "läpällä" ilkeitä asioita eikä suostu edes kantamaan niistä vastuuta tai olemaan pahoillaan.

Tärkeintä minusta olisi, että keskittyisimme enemmän hyvään kuin huonoon ja antaisimme sen hyvän kasvaa ja kantaa meitä eteenpäin. Se, mitä toivon on, että ihmiset alkaisivat miettiä omia tekemisiään ja sanojensa vaikutusta. Vielä hartaammin toivon, että kaikki me kuuntelisimme myös, kun joku sanoo: "Ei, nyt riittää", emmekä nauraisi päälle vaan kunioittaisimme toistemme rajoja ja tunteita.

NEAREST

Matkaeväät

Nearest kiittää
kaikkia lukijoita!

Trio da Capo al fine
e poi la Soloncia al fine.

M/339

Mille pardon pour le mauvais écriture
Stuttgart 1836.

ARTIKKELI

Musiikki – miellyttävää mielilääkettä

Päivikki Mutanen

Kun musiikki tulvii mielen sopukoihin, siitä ei voi olla vaikuttumatta. Musiikki osaa liikuttaa ja lohduttaa, riemastuttaa ja rauhoittaa tarpeellisella hetkellä.

Jo ihmiskunnan historian varhaisissa vaiheissa musiikin merkittävä positiivinen vaikutus on havaittu, ja nykytutkimus tukee aiemmin kokemuksiin havaittua. Pimeässä metsässä viheltäminen ei ollutkaan vain tyhjänpäiväistä ajanhukkaa vaan se auttoi oikeasti pelon tunteen hillitsemisessä.

Kukapa ei olisi kokenut, kuinka jännittävässä paikassa tutun melodian hyräily helpottaa tai kuinka liikkeessa hyvä musiikki motivoi ponnistelemaan vielä vähän lisää. Musiikilla on paikkansa niin arjen apuvälineenä kuin modernin lääketieteen keinonakin.

Musiikin yhteyksiä terveyteen on tutkittu paljon. Erityisesti itselle mielekkäällä musiikilla on aivojen syviä alueita aktivoiva ja mielihyvää nostattava vaikutus. Useat aivoalueet, jotka liittyvät esimerkiksi vireyteen, muistamiseen, keskittymiskykyyn, tunteisiin ja liikkumiseen, aktivoituvat hyvästä musiikista.

Eipä hyödytöntä ollut kauan sitten parantamis- ja auttamistarkoituksessa käytetty musiikki. Aivotutkimuksissa on löydetty painavia perusteita musiikin käyttämiselle aivohalvauksen ja muistisairauksien hoidossa. Musiikin vaikutuksesta aivoinfarktipotilaan uudet hermoyhteydet muodostuvat nopeammin, ja muistisairas voi kuntoutua ja voida paremmin.

Mielen sairauksia musiikilla voidaan myös hoitaa. Musiikki parantaa mielialaa, lohduttaa ja laskee stressiä. Masentuneet ja ylivirityneet voivat hyötyä musiikin voimasta, ja musiikin avulla on mahdollista käsitellä vaikeitakin tunteita. Tiedetään, että jopa surullisen musiikin aktivoima surun tunne koetaan usein miellyttäväksi.

Musiikin arvoa on alettu ymmärtää Suomessakin aiempaa paremmin. Suomessa tietyn ikäiset nuoret voivat saada Kela-kuntoutukseen musiikkiterapiaa. On myös tullut uusia kouluttautumismahdollisuuksia aiempien rinnalle. Sairaalamuusikoksi on voinut kouluttautua Turun Ammattikorkeakoulussa vuodesta 2017 lähtien. Kokemukset sairaalamuusikoista niin ammatinharjoittajien kuin hoidettavien taholta ovat olleet positiivisia.

Musiikin positiiviseen vaikutukseen liittyy usein myös sosiaalinen aspekti. Yhdessä koettu ja tuotettu musiikki yhdistää ja lisää vuorovaikutusta. Voidaan varmasti ajatella, että musiikkilukiossa usein mainostettu yhteisöllisyyden tunne johtuu paljolti jatkuvasta musiikin läsnäolosta.

Musiikki on vanhin kieli, joka ihmiskunnalla on. Jo pieni lapsikin ymmärtää musiikin kielen. Sairaalaympäristöissä hyödynnettynä musiikki laskee pienten keskosten pulssia ja rauhoittaa. Jo kohdussa vauva reagoi musiikkiin. Tiedetään, että juuri varhaisimmat musiikkikokemukset painuvat syväälle aivoihin ja muistiin. Vuodesta toiseen laulettu joululaulut herättävät muistot ja tunteet, vaikka laulut olisivat jo moneen kertaan kuultuja.

Selväksi on tullut se, että musiikilla on positiivinen yhteys hyvinvointiin ja sairauksista toipumiseen. Toisaalta vielä on hämärän peitossa musiikin tavaton mysteeri: mikä tarkalleen ottaen siinä on niin hoitavaa? Ehkäpä musiikin ammattilaisilla on siihen jotain sanottavaa.

Jean Sibeliuksen tiedetään sanoneen: "Jos voisin ilmaista sanoilla saman kuin musiikilla, käyttäisin tietysti kielellistä ilmaisua. Musiikki on itsenäistä ja paljon rikkaampaa. Musiikki alkaa siinä, missä kielen mahdollisuudet loppuvat. Siksi kirjoitan musiikkia." Jos Sibeliusta on uskomisen, musiikki on siis täydellinen kieli itsessään. On aika uskomatonta, että yksittäinen kieli voi saada niin paljon hyvää aikaiseksi.

Toisaalta Mozartin mukaan musiikki ei ole nuoteissa vaan hiljaisuudessa niiden välissä. Musiikin vaikutus liittyy siis myös jokaisen ihmisen tulkintaan ja kokemukseen siitä kyseisellä hetkellä. Musiikillinen kokemus on erilainen jokaisena hetkenä.

Eräs asiantuntija kertoo, että musiikki saa hänet pohtimaan yli-luonnollisen olemassaoloa, vaikkei hän uskokaan Jumalaan. Vaikka ei musiikin mystisyyttä voisikaan sanoiksi muuttaa, musiikin hyödyistä voi silti nauttia.

Ehkä musiikin hienous piileekin juuri siinä, mitä on vaikea sanoin kuvata. Se on tapa ilmaista ihmisyyden syvintä olemusta: inhimillisen epätäydellistä ja koskettavan kaunista sellaisenaan.

Lähteet

https://www.hyvaterveys.fi/artikkeli/mieli/musiikki_tehoaa_kuin_laake

https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=onn00010

<https://yle.fi/uutiset/3-5054967>

<https://yle.fi/uutiset/3-8346762>

<https://yle.fi/uutiset/3-10267710>

NOVELLI

Penelope

Penelope käveli hohtavan valkoisessa mekossaan pitkin käytävää. Hänen korkonsa kopisivat puulattialla ja hän käveli kiireellä. Kaikki ne ihmiset, joita penkeissä istui, ei hän huomannut heitä. Penelope vain käveli eteenpäin, silmät kiinni, suu tiukkana viivana ja suunta tiiviisti kohti käytävän päätä. Hänen isänsä olisi saattanut hänet, mutta tämä oli menehtynyt puoli vuotta sitten, 17. helmikuuta, siksi nainen käveli yksin.

Penelope käveli silmät kiinni eteenpäin. Ei hän nähnyt miestä, komeaa sellaista käytävän päässä. Ei hän oikeastaan halunnutkaan nähdä. Penelope olisi mieluummin ollut sokea. Ja siltä hänestä tuntuikin nyt. Hän vain käveli silmät kiinni, aisti onneksi penkkien sijainnit, eikä siksi törmännyt.

Mies odotti käytävän päässä, otti Penelopen kädestä kiinni ja hymyili lempeästi. Penelope ei vastannut hymyyn. Hän vain tarttui tiukasti miehen käteen, ja jatkoi matkaansa määränpäähän. Hän raotti silmiään vain sen verran, että tiesi mihin pysähtyä. Hän ei

halunnut tulla nolatuksi. Hän halusi kuitenkin kaiken olevan mahdollisimman nopeasti ohi.

Penelopen isä oli ollut ystävällinen mies. Hän aina hoiti Penelopea ja piti tästä huolta. Hän oli erittäin hyvä yksinhuoltajanakin. Ei Penelopelta puuttunut koskaan mitään, mitä hän olisi tarvinnut. Eikä hänellä koskaan ollut mitään, mitä hän ei olisi tarvinnut.

Isä ei saanut koskaan olla naimisissa, koska hänen puolisonsa kuoli ennen heidän häpäpäiväänsä. Penelopen äiti kuoli synnytykseen. Isä oli Penelopelle tärkeä, ja äitikin, vaikkei tyttö häntä koskaan tavannut. Siksi Penelope teki kaikkensa, maksaakseen takaisin saman hinnan, mitä hänen vanhempansa olivat maksaneet uhratessaan elämänsä rakkaalle tytölleen.

Penelope seisoj paikallaan käsi tiukasti nuoren miehen kädessä. Mies koetti selvästi kuiskailla jotain vähän väliä, mutta Penelope ei reagoinut mitenkään, ei vastannut mitenkään. Hän vain kuunteli hiljaa ja paikallaan, kunnes olisi viimein aika kävellä käytävää pitkin pois.

Kun hetki oli viimein ohi, sai Penelope poistua samaa reittiä, samaa käytävää pitkin takaisin. Käytävää pitkin kävellessään hän

hymyili leveästi vieraille, jotka hän nyt huomasi. Kuitenkin heti, kun ovet sulkeutuivat Penelopen takana, poistui hymy salamannopeasti hänen huuliltaan, ja hänen kasvonsa muuttuivat yhtä valkeaksi kuin mekkonsa. Myös käsi irtosi saman tien miehen kädestä, eikä kulunut montaakaan sekuntia, kun Penelope juoksi jo kaukana. Pian hän oli vain valkoinen täplä horisontissa.

Mies nosti maasta lapun, jonka tyttö oli ilmeisesti pudottanut. Siinä luki:

”Nähdäänkö jokaisen kuun 17. päivä? Isäni takia. – Penelopesi”

Ella Jämsä

LeeviBäst

Lehtemme pitkäaikainen perinne LeeviBäst on herätetty tänäkin vuonna jakamaan kunniamainintoja koulumme opiskelijoille, jotka niin hyvin ovat suoriutuneet kukin omissa vahvuuksissaan. Tässä siis tämän vuoden valitut:

Vuoden kultakurkku – Klaus Ahonen

Vuoden jokapaikanhöylä – Ella Limingoja

Vuoden virtuoosi – Matias Sekiguchi

Vuoden päällekkäisyys – Sauli Rantakeisu

Vuoden tyyli – Heta Saarenkunnas

Vuoden kyselijä – Janne Haapala

Vuoden menestyjä – Lumi Laitinen

Vuoden ilopillerit – Hanna-Leena Hildén ja Meeri Järvinen

Vuoden muusikko – Severi Seppänen

VALIOKIRJOITELMA

Veeti Kainulainen kirjoitti ylioppilaskirjoitusten äidinkielen kirjoitustaidon kokeessa aiheesta ”Huumoria eri kulttuureissa ja alakulttuureissa” ja sai suorituksestaan 55 pistettä ja arvosanaksi laudaturin.

Je suis Charlie Hebdo – hauskaa vai häväistystä?

Mitä mieleesi tulee, jos sanon "I need healing!", "Seuraavan kysymyksen esittää Mr. ChateauLaFunk" tai "Lyska ei ossaa laulaa"? Luultavasti ainakin yksi viittauksista kuulostaa omituiselta, mutta jokaiseen fraasiin sisältyy piilevä merkitys tietyssä alakulttuurissa. "I need healing!" viittaa Overwatch-videopelin tiimipeliä karsastaviin pelaajiin, Mr. ChateauLa Funkin nimen lausuminen useaan kertaan on erään suomalaisen podcastin vakiovitsi, ja Lyskan eli Oulun Lyseon lukion pilkkaaminen liittyy ikaikaiseen lukioiden väliseen kilpailuun. Miten erilaisten alakulttuurien huumori muodostuu, ja mihin sitä oikein tarvitaan?

Tärkeä osa elämää erilaisissa kulttuureissa ja alakulttuureissa on joukkoon kuulumisen ja tunne yhtenäisyydestä. Yhteishengen luomisessa on tärkeää korostaa yhdistäviä asioita, mutta yhtä tärkeä näkökulma on se, miten kulttuuri eroaa muista kulttuureista. Eri asioita ja ilmaisun keinoja saatetaan pitää hyväksyttävänä tai loukkaavina, mikä muuttaa käsitystä kulttuurillisista ryhmistä. Nykyaikaisessa demokratiassa valtaapitävien haastaminen ja kritisointi esimerkiksi parodian avulla kuuluu hyvän maun rajoihin, kun taas Pohjois-Korean kaltaisissa autoritaarisissa maissa johtajan kritisoinnista voi saada jopa kuolemantuomion.

Keskustelu huumorin erilaisesta asemasta erilaisissa kulttuureissa nousi vahvasti esille, kun ranskalaisen satiirilehti Charlie Hebdon toimitukseen tehtiin tuhoisa terrori-isku lehden julkaistua useita pilakuvia profeetta Muhammedista. Tapauksessa kohtasivat poliittinen satiiri uskonnollista johtajaa kohtaan sekä äärijärjestön tiukka käsitys henkilön koskemattomuudesta humoristisessa mielessä. Länsimaisessa kulttuurissa satiirinen iva on hyvän maun rajoissa sallittua, mutta äärijärjestön mielestä lehti harjoitti jumalanpilkkaa satiirin kohdistuessa uskonnon tärkeimpään henkilöön.

Kulttuuriset käsitykset huumorin rajoista törmäsivät tuhoisasti, ja huumorin käyttöä joudutaan pohtimaan entistä tarkemmin.

Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden tohtori ja apurahatutkija Jarno Hietalahti käsittelee Uutistamo-verkkopalvelussa 4.8. 2016 julkaistussa artikkelissaan Huumori on muutakin kuin viatonta ilottelua huumorintajua ja sen pohjaa. Hietalahti aloittaa artikkelinsa vitsillä, joka liittyy yhteen katolisen papin ja lapsen seksuaalisen hyväksikäytön. Tämän jälkeen artikkelissa eritellään erilaisia reaktioita edellä mainittuun vitsiin ja syvennyttään huumorin pohdiskeluun. Hietalahden mukaan reaktio vitsiin, oli se sitten myönteinen tai kielteinen, ei ole sinänsä väärä tai oikea, mutta reaktion takana oleva huumorintaju voi olla väärässä. Yksi artikkelin keskeisistä teeseistä onkin se, että huumorintaju on heijastuma ihmisyydestä. Hietalahden näkemys on mielenkiintoinen ja hyvin perusteltu. Yksilön huumorintaju ja reaktiot vitsiin tai lausahdukseen kumpuavat hänen omista ja kulttuurin asettamista näkemyksistä, eikä huumorin sosiaalista merkitystä tule vähätellä. Vilpitön huvittuneisuus antaa ilmi jotain henkilön ajatusmaailmasta, ja hän voi myös esittää reagoivansa toivotuksi oletettavalla tavalla osoittaakseen olevansa osa kulttuuria.

Erilaisissa yhteisöissä ja alikulttuureissa vallitsee oma sisäpiirihuumorin käsitys. Tietyille yleisölle syntyvä huumori meemien ja lausahdusten muodossa syventää yhteisön jäsenten vuorovaikutusta ja vahvistaa yhteisön osana olemisen tunnetta. Meemit ja niiden muunnelmat voivat myös saada eri merkityksiä eri alakulttuureissa. Moni tunnistaa varmasti Pepe-sammakon useista meemeistä, mutta harvempi tietää, että erityisesti äärioikeisto on ottanut sammakon omakseen. Suomalainen, ruotsalainen ja norjalainen -vitsit ovat hyvä esimerkki kulttuurien välisistä eroista. Tyhmän ja viisaan roolit vaihtelevat maittain, ja suomalaisten ja norjalaisten versio ruotsalaisesta voi olla hyvin erilainen, vaikka vitsin perusidea pysyy suurin piirtein samana: kolmikko mittelee paremmuudestaan humoristisella tavalla. Vitsiä muokataan korostamaan oman maan parhaita piirteitä ja näyttämään muita maita oman maan pilkallisen näkökulman kautta.

Abiturienttien penkinpainajaiset eli penkkarit on vuosittain järjestettävä, laajaa mediahuomiota saava tapahtuma, jossa tietty alakulttuuri ilmaisee itseään humoristisesti. Abiturientit kehittävät joka vuosi värikkäitä lakanoita ja kylttejä rekka-autojen kylkiin

rentoutuakseen ennen ylioppilaskirjoituksia ja ottaakseen kantaa yhteiskunnallisiin asioihin. Ylen nettisivuilla 16.2.2017 julkaistussa Kirsi Matson-Mäkelän artikkelissa Abit nauravat Trumpille - katso kuvat penkkarijulisteista ympäri Suomea esitellään abien taideteoksia vuoden 2017 ajelulta. Kyseisen vuoden kylteissä nähtiin useita Donald Trumpin lausahduksia, jotka muokattiin opiskelijoiden suihin sopivaan muotoon. "Make America great again" kääntyi muotoon "Make lukio great again", eikä muurinrakentamisviitauksilta ja vaihtoehtoisilta faktoiltakaan säästyty. Muissa lakanoissa viitattiin esimerkiksi Karoliina Korhosen Finnish Nightmares -sarjakuvaan, Pokémon Go -mobiilipeliin ja Iso-Britannian EU-eroon.

Penkkarilakanat ovat abiturienteille tärkeä tapa tuoda näkemyksiään esille huumorin keinoin. Rento ilottelu ennen tulevaisuudelle tärkeitä ylioppilaskokeita on toki tapa juhlistaa koulutaipaleen päättymistä, mutta yhteiskunnallinen kannanotto ja oman oppilaitoksen korostaminen ovat tärkeitä piirteitä penkkarijuhlinnassa. Suurta mediahuomiota keräävät ajelut ympäri maata takaavat laajan näkyvyyden kannanotoille opiskeluun ja politiikkaan liittyen. Toisaalta myös tutut hahmot Arman Alizadista Teletappeihin

ja muumeista Pete Parkkoseen vääntyvät osaksi lakanoita, mikä korostaa alikulttuurien kykyä muokata huumoria omanlaisekseen.

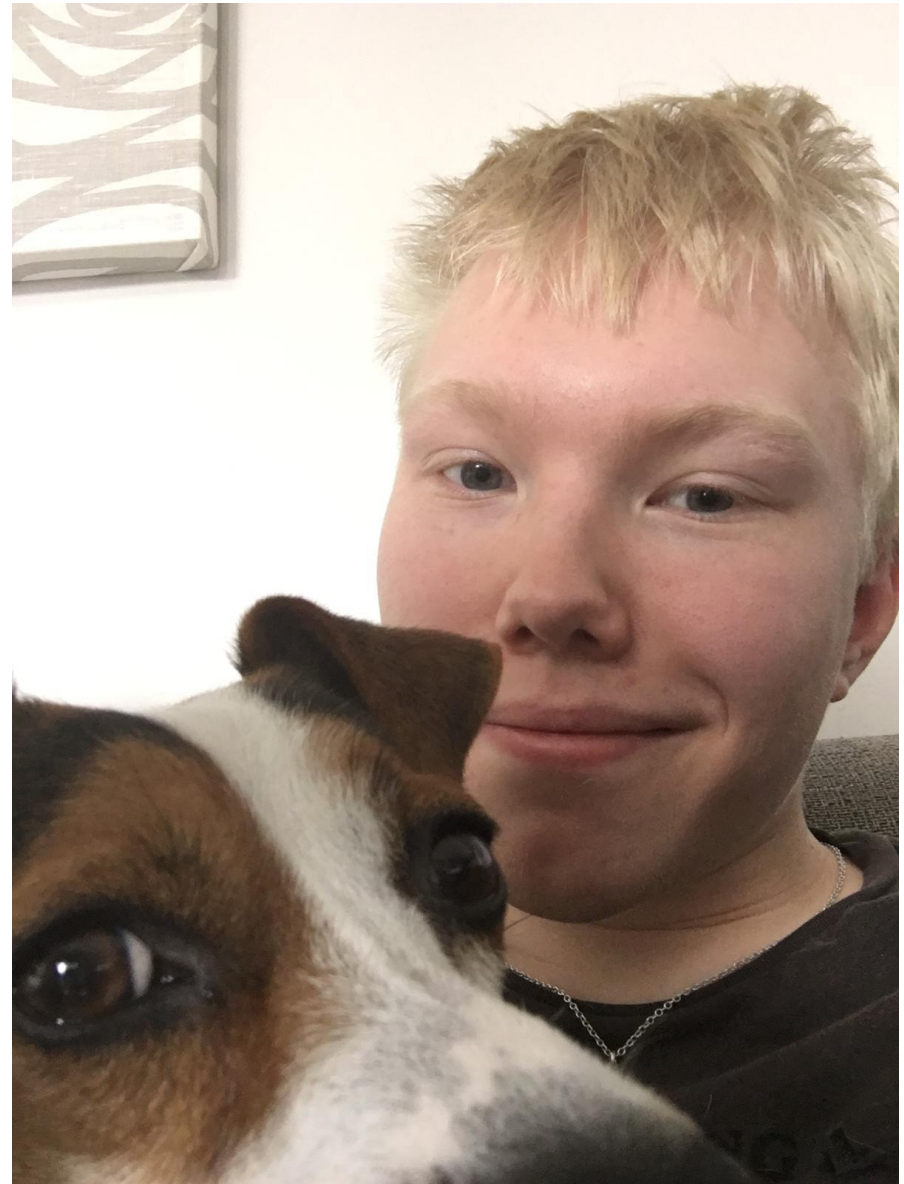
Penkkarilakanoissa on myös usein tietyn lukion sisäpiirivitsejä. Ylen artikkelissa esitellään Tampereen Kalevan lukion "Se on noro!" -lakana, joka viittaa koulussa riehuneeseen abeille jaetuista eväsleivistä alkunsa saaneeseen norovirusepidemiaan. Sisäpiirivitsejä sisältävät lakanat jakavat mielipiteitä, sillä oppilaitoksen ulkopuolisten on hankala tulkita niiden sisältöä, ja vitsi pitää usein selittää. Sisäpiirivitsit ja lukioden piirteitä korostavat lakanat ovat kuitenkin tärkeä osa ryhmän sisäistä viestintää: kaiken hauskan ei tarvitsekaan aueta ulkopuolisille. Tarinat ikuisuuksia jatkuneista remonteista tai heikosta menestyksestä urheilukisoista luovat kuvaa tietynlaisesta ryhmästä. Tällöin omaa identiteettiä on helpompaa etsiä ja ryhmän jäsenyys vahvistuu yhteisten asioiden kautta.

Huumori ja käsitys siitä ovat olennaisia asioita kulttuurien ja alakulttuurien muodostumiselle. Tieteen termipankki -sivustolla huumori määritellään seuraavasti: "leikinlasku; (sydämellinen) leikillisuus; kyky tajuta ja ilmaista huvittavat asiat". Erityisesti viimeinen määritelmä huvittavien asioiden tajuamisesta ja

Ilmaisukyvyistä on oleellinen tarkasteltaessa huumoria kulttuurisesta näkökulmasta, sillä asioiden määrittely ja hyväksyminen ovat vahvasti kulttuurisidonnaisia asioita. Huumorin avulla erilaiset kulttuurit ja alakulttuurit kykenevät luomaan selkeää kuvaa itsestään ryhminä ja erottelemaan itsensä muista kulttuureista.

Veeti Kainulainen

**Veeti
ja
kolmevuotias
jackrusselinterrieriuross
Turbo.**

AJANKOHTAISTA

Madetojan musiikkilukion uudet ylioppilaat

Aho Sara-Lotta, Alalauri Tinja, Alila Mika, Ervasti Heidi, Ervasti Linnea, Eteläaho Aino, Haapakoski Aadaliisa, Haho Hanna-Kerttu, Haho Kerttu, Halonen Laura, Halonen Viola, Heikkinen Roosa, Hekkala Paulus, Holappa Suvi-Tuulia, Huhmo Elias, Hämäläinen Mikko, Jackson Anna, Junttila Niia, Juntura Aino, Jäntti Eveliina, Kainulainen Veeti, Karjula Aila, Karvola Eeva-Kaisa, Keinänen Sanni, Kemppainen Tatu, Ketara Eriika, Klasila Ulpu, Koivukangas Robert, Korhonen Fanni, Koski Aapo, Kyllönen Jessica, Kämäräinen Emilia, Kärppä Linda, Lahti Sampsa, Laurila Jenni, Laurila Siiri, Laurila Venla, Lehtinen Verneri, Lepistö Nella, Linnanmäki Martta, Luukkonen Ainomaija, Luukkonen Sofia, Löppönen Emmi, Malaniak Lena, Mankinen Henna, Marjanen Alma, Marjanen Edla, Mehtälä Matias, Moilanen Alina, Muraja Iiris, Mutanen Päivikki, Mällinen Emmi, Niemelä Helmi, Näsänen Eerika, Oikarinen Laura, Pakanen Sointu-Maaria, Palo Kaisa, Parkkila Petteri, Pitkänen Akusti, Pitkänen Joanna, Pohjola Elena, Pouke Eeli, Pouke Mirja, Pyykkö Veera, Rahkala Vera, Rautajoki Teemu, Rusanen Jenna, Saarnisaari Kerttu, Salo Joonatan, Salonpää Kaisa, Satomaa Sara, Savolainen Reeta, Seppänen Severi, Similä Adeliina, Sippola Veera, Sneck Milla, Suomala Helena, Terho Hanna, Tolonen Veera, Toppi Julia, Uitto Eerika, Ukkola Karoliina, Veteläinen Sanni, Vorne Emilia, Vuokila Iida-Aurora, Vuokila Lauri, Ylikoski Marjo, Yli-Luukko Olavi, Ylitalo Ella, Öyttenmaa Jetro.

Leevin toimitus onnittelee!